

Posudek oponenta závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: Mgr. MgA. Markéta Magidová, Ph.D.

Oponentka závěrečné práce: PhDr. Leonora Kitzbergerová, Ph.D.

Autorka závěrečné práce: Tereza Hapková

Obor: Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání

Akademický rok: 2022-2023

Název práce: Genderová identita v díle Claude Cahun

Obsah a cíl práce

Tereza Hapková si ve své práci klade za cíl představit dílo Claude Cahun a včlenit je do dnešního kulturního chápání a porozumění. Aktualizace díla a životní dráhy této svébytné a silné osobnosti je záslužná sama o sobě, ale zvláště v době, která přináší zvýšený zájem o otázky genderu včetně možností volby a s tím souvisejících změn v životech převážně mladých lidí. Ať jsou kořeny těchto tendencí jakékoli, každá rozvíjející informace, která se může stát podnětem k zasvěcené debatě, může pomoci oslabit společenské předsudky, a především podpořit debatu o osobní i umělecké svobodě.

Struktura práce (členění kapitol, logická provázanost)

Práce je přehledně členěna, obsah kapitol odpovídá záměru vyslovenému v anotaci.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů)

Autorka čerpá z bohatého souboru pramenů a pečlivě skládá obraz umělecké osobnosti a jejího díla z různých úhlů pohledu. Čtivým a faktograficky bohatým textem propojuje různé časové a výkladové roviny. Právě tato vlastnost textu se ukazuje být trochu nebezpečnou – je těžké vykládat svým současníkům společenské jevy i individuální myšlenky, které se odehrály před sedmdesáti lety a dříve, bez použití kontextů, jež historicky teprve následovaly. Tyto ahistorické vsuvky a „post factum“ vyslovené úsudky a souvislosti jsou však nutné, máme-li autorku vidět dnešními očima, nejen jako představitelku dávné avantgardy. Nicméně je dobré si položit otázku, zda nám při tomto pohledu dnešními očima přece jen něco neuniká. I tak se Claude Cahun v textu bakalářské práce jeví jako výrazná a mnohotvárná tvůrčí osobnost, jak dokládá kapitola věnovaná jejímu fotografickému dílu.

Didaktická část

Odkaz Claude Cahun autorka využívá jako inspiraci k zadání pro studenty gymnázia na téma osobní identity. Formu fotomontáže uvádí jako námět hodiny, jde tedy především o práci s vrstvením a prolínáním fotografického obsahu a jeho významů. Popis hodiny je však doplněn formulací výtvarného problému: vyjádření vlastní identity prostřednictvím fotomontáže, a výtvarného úkolu: vytvoření konceptové mapy analyzující klíčové aspekty identity studenta. Velmi bych se přimlouvala za zjednodušení zadání a jeho ponechání na úrovni námětu. Původní zadání „hrozí“ jak přehlídkou banálních zjevných atributů identity, tak i těžko veřejně interpretovatelnými niternými výpověďmi.

Autorská část (kontext českého i světového umění, reflexe vlastní tvorby, dokumentace uměleckých děl) Autorské fotografie se díla Claude Cahun svým vyzněním spíše jen lehce dotýkají. Nejblíže

syrovému a k vlastní osobě nemilosrdnému autorskému pojetí vidím obr. 23 (str. 50). V ostrém světle zploštělém obličejí vidím dostatek ambivalence mezi přitažlivostí modelu a odtážitostí výrazu. Ostatní autorské fotomontáže jsou esteticky přitažlivé, ale postrádám v nich podobnou razanci.

Správnost citace a odkazů na literaturu Autorka pracuje s bohatou paletou zdrojů, vhodně využívá své jazykové znalosti k bohatým citacím. Se zdroji pracuje pečlivě, citace jsou organicky vsazeny do obsahu textu.

Grafické, formální a jazykové zpracování Grafické a formální zpracování odpovídá požadavkům na tento typ práce. Vhodně zvoleno je vkládání obrazových příloh do textu. Jazyková úroveň je dobrá, převážně bez gramatických a syntaktických chyb. Občas se objevují „nečeské“ vazby (např. „považování lesbismu jako ...str.13) způsobené patrně kontaminací českého jazyka překládanou angličtinou. Nicméně tyto drobné chyby nebrání porozumění textu.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jak byste se připravila na realizaci naznačeného didaktického projektu? Jaké informace byste měla znát o třídě, pro kterou byste hodinu připravovala?
- 2) Co by mělo být hlavním výstupem hodiny? Fotomontáž, nebo konceptová mapa? Vysvětlete svoji volbu.
- 3) Jak byste vedla reflektivní dialog v závěru hodiny?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě

Práci doporučuji k obhajobě.

30. 9. 2023

Podpis
Leonora Kitzbergerová